

Република Србија
УПРАВНИ СУД
22 Уж 23/18
Дана 20.02.2018. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Управни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Гајић Салзбергер, председника већа, Весне Даниловић и Јасминке Вукашиновић, чланова већа, са вишим судским саветником Весном Иконић, записничарем, одлучујући о жалби поднетој од стране В.Б. у својству овлашћеног лица и заступника листе Групе грађана, Доста је било и Двери-Да ови оду, а да се они не врате, кандидата за одборника и бирача из Б, ..., изјављеној против решења Градске изборне комисије града Београда, број: 013-251-6/2018 од 19.02.2018. године, у предмету заштите изборног права, у нејавној седници већа одржаној дана 20.02.2018. године у 18,15 часова, донео је

ПРЕСУДУ

Жалба СЕ ОДБИЈА.

Образложење

Решењем Градске изборне комисије града Београда, број: 013-251-6/2018 од 19.02.2018. године, донетим на 22. Седници Градске изборне комисије, одржаној дана 19.02.2018. године у 13,30 часова, одбија се приговор В. Б. из Б, ..., поднет дана 18.02.2018. године, у 17.09 часова, заведен под бројем: 013-245/18 против решења Градске изборне комисије број:013-239-5/18 од 17.02.2018. године о проглашењу Изборне листе "Доста је било пљачке, корупције и лоповлука - Радуловић Милорад", као неоснован.

У жалби поднетој Управном суду непосредно дана 19.02.2018. године, у 20,10 часова, В.Б. у својству овлашћеног лица и заступника листе, Групе грађана Доста је било и Двери -Да ови оду, а да се они не врате, кандидата за одборника и бирача оспорено је наведено решење из разлога прописаних чланом 24. став 1. тачка 1. 3., 4., 5. Закона о управним споровима, у смислу сходне примене ЗУС-а, због повреде чл. 32. и 52. Устава Републике Србије и чл. 8.Европске конвенције о заштити људских права и основних слобода. Истакао је да је у конкретном случају одбијен приговор жалиоца, изјављен против решења Градске изборне комисије којим је проглашена Изборна листа Доста је било пљачке, корупције и лоповлука-Радуловић Милорад, а да

заинтересованом лицу, овде жалиоцу, није омогућено да у складу са правом из чл.32. Устава Републике Србије и чл. 6. ст. 1. Европске конвенције учествује у поступку. Како је истакао, захтевао је да учествује у поступку пред Градском изборном комисијом и то са разлога што је имао на закону засновани интерес да листа која је поднета, очигледном злоупотребом права на подношење листе и која је имала назив свесно одабран да бираче политичке опције Доста је било, која је уједно и најјача опозициона посланичка група доведе у заблуду, на тај начин што ти бирачи не би знали која од две опције представља политичку групацију Доста је било. У складу са одредбама Закона о општем управном поступку, заинтересовано лице има право да учествује у сваком управном поступку, па и у поступку проглашења Изборне листе, а које право је ускраћено жалиоцу, чиме је онемогућено учествовање у поступку, те је прекршен чл. 44.ст. 3. ЗУП-а, с обзиром да су у конкретном случају испуњени сви услови из тог члана да се жалиоцу призна статус странке. Такође је истакао да разлози побијања првостепеног решења које је жалилац изнео и у приговору, нису цењени, нити је образложена њихова евентуална неоснованост, па жалилац понавља суштинске разлоге оспоравања првостепеног решења. Наиме, подношење листе са овим називом није дозвољено, с обзиром на чињеницу да је у питању очигледна злоупотреба права, која у смислу чл. 17. Европске конвенције искључује примену било ког права, па и права на слободан избор назива листе. Очигледно је да је циљ подношења листе са овим називом довођење у заблуду бирача најјаче опозиционе посланичке групе у Парламенту, а на шта указује и чињеница да је носилац листе извесни Радуловић, који има исто презиме као и шеф Посланичке групе Доста је било и председник Покрета Доста је било-Саша Радуловић. Овакав назив листе води ка масовном кршењу права из чл. 52. Устава Републике Србије. Уколико постоји макар и теоријска могућност да иједан грађанин Београда буде доведен у заблуду приликом гласања на бирачком месту, а листа није у сагласности са чл. 52. Устава, који гарантује слободу избора. Овакав назив листе је противан и судској пракси Управног суда, који се изјаснио да коришћење имена Доста је било припада једино и искључиво аутентичној политичкој опцији Покрета Доста је било, који је основао Саша Радуловић и који је заступљен у Републичком парламенту као најјача опозициона посланичка група. Исто тако, име Доста је било регистровано је у јавним регистрима (нпр.у регистру Удружења) и не сме се користити у правном промету (па ни у изборном процесу) без сагласности аутора слогана, који је у овом случају Саша Радуловић. Када би се легализовала нелојална и непоштена изборна утакмица где је све дозвољено, грађани би били потпуно збуњени и готово нико не би знао за коју политичку опцију да гласа. За то је од кључне важности да се овакав назив листе одбије. Такође, други део слогана који се односи на пљачку, корупцију и лоповлук такође потврђује да је сасвим јасна намера подносиоца листе да бираче доведе у заблуду, с обзиром да се користи речима који осликавају политику Покрета Доста је било. Управо због ове намере листа није допуштена, а решење Градске изборне комисије је ништаво, с обзиром да би својим извршењем могло проузроковати масовно извршење кривичног дела повреде права гласања из чл. 155. Кривичног законика, а под одређеним условима и дела преваре из члана 208. Кривичног законика, пошто постоји могућност да листа број 23. на гласовима бирача који су убеђени да је то листа Покрета Доста је било добије гласове по основу којих ће користити средства из јавних извора. Као доказ на околност да је листа оваквог назива предата са свесном намером довођења бирача у заблуду и нарушавања слободног избора супротно члану 3.и 4. Закона о локалним изборима, жалилац истиче да доставља и изводе са twitter налога листе бр.23, који представљају јасан доказ на

околност намере за довођење бирача у заблуду. Стога је предложио да Управни суд огласи ништавим решење, с обзиром на чињеницу да представља напад на јавни поредак Републике Србије и да се истим масовно крши изборно право грађана и слобода избора кандидата односно да се поништи оспорени акт. Такође је истакао и захтев да Управни суд закаже јавну расправу на коју ће позвати подносиоца, у складу са његовим правом да учествује у поступку.

Управни суд је, уз допис 22.Уж.23/18 од 20.02.2018. године, доставио Градској изборној комисији града Београда жалбу жалиоца, која је у Градској изборној комисији примљена истога дана у 11,43 часова. Поступајући по налогу Управног суда, Градска изборна комисија града Београда доставила је одговор на жалбу број:013-280/2018 од 20.02.2018. године, која је у Управном суду примљена 20.02.2018. године у 12,46 часова са списима предмета, чију доставу је суд захтевао наведеним дописом 22.Уж.23/18 од 20.02.2018. године.

У одговору на жалбу, Градска изборна комисија детаљно је поновила разлоге из образложења оспореног решења, па је, истичући да у жалби В.Б. нису изнете нове чињенице, које би утицале на другачије решење ове ствари, у свему остала при наводима изнетим у образложењу ожалбеног решења и предложила да суд жалбу одбије као неосновану.

Поступајући по поднетој жалби, применом одредбе члана 54. став 1. и 3. Закона о локалним изборима ("Службени гласник РС", бр. 129/07, 34/10-Одлука УС и 54/11), Управни суд је оценио да је благовремена, допуштена и изјављена од стране овлашћеног лица, па је оценом навода истакнутих у жалби, у смислу члана 41. Закона о управним споровима, одговора на жалбу и списка предмета ове управне ствари, нашао да је жалба неоснована.

Из образложења оспореног решења и списка предмета произлази да је решењем Градске изборне комисије, број 013-239-5/18 од 17. фебруара 2018. године проглашена изборна листа број 23 под називом ДОСТА ЈЕ БИЛО ПЉАЧКЕ, КОРУПЦИЈЕ и ЛОПОВЛУКА-Радуловић Милорад, која је поднета за избор одборника Скупштине града Београда дана 16.02.2018. године у 23,30 часова, заведена под бројем 013-225/18. Из списка предмета, даље, произлази да је подносилац наведене изборне листе, Група грађана ДОСТА ЈЕ БИЛО ПЉАЧКЕ, КОРУПЦИЈЕ и ЛОПОВЛУКА, која је образована Споразумом о образовању групе грађана за избор одборника Скупштине града Београда расписаним за 4. март 2018. године, закљученим у Београду 30.01.2018. године и подржаним потписима 12 бирача, који су образовали ову групу грађана. Из одредаба чл. 2., 3., 4. и 5. наведеног Споразума произлази да је Споразумом одређен назив подносиоца изборне листе: Група грађана ДОСТА ЈЕ БИЛО ПЉАЧКЕ, КОРУПЦИЈЕ и ЛОПОВЛУКА, да се за лице овлашћено за заступање Групе грађана одређује Милорад Радуловић из Београда, ..., да је назив изборне листе коју подноси Група грађана ДОСТА ЈЕ БИЛО ПЉАЧКЕ, КОРУПЦИЈЕ и ЛОПОВЛУКА-Радуловић Милорад и да је носилац изборне листе Радуловић Милорад из Београда.

Из приговора изјављеног против решења Градске изборне комисије број 013-239-5/18 од 17.02.2018. године, који је поднет Градској изборној комисији града

Београда, број 013-245/18 дана 18.02.2018. године у 17,09 часова произлази да је В. Б. у својству овлашћеног лица ГГ Доста је било и Двери-да ови оду, а да се они не врате и кандидата за одборника оспорио решење Градске изборне комисије број 013-239-5/18 од 17.02.2018. године о проглашењу изборне листе ДОСТА ЈЕ БИЛО ПЉАЧКЕ, КОРУПЦИЈЕ и ЛОПОВЛУКА-Радуловић Милорад из свих законских разлога, због повреде чл. 32. и 52. Устава Републике Србије и чл. 8. Европске конвенције о заштити људских права и основних слобода, а са идентичних разлога, које је поновио и у жалби Управном суду. Притом је у приговору навео и да је подносилац приговора захтевао да му се омогући да као заинтересовано лице изнесе своје аргументе због којих се поменута изборна листа није смела прогласити од стране председника ГИК-а, то право не само да му није омогућено, већ је и удаљен са седнице ГИК-а. Како су сви судови и државни органи дужни да одредбе о људским правима тумаче у складу са праксом Европског суда за људска права (чл. 18-20. Устава), те како под поље заштите права из чл. 32. спада и тзв. Принцип једнакости правних средстава, односно, по Уставном суду “Једнакост оружја”, подносилац приговора је имао право да представи своје виђење случаја, пре одлучивања ГИК-а.

Из образложења жалбом оспореног решења произлази да је Градска изборна комисија, одлучујући о наведеном приговору В.Б. из Б, позивајући се на одредбе чл. 19. ст. 1. и 2., чл. 22., чл. 24. и чл. 25. Закона о локалним изборима (“Службени гласник РС”, бр. 129/07, 34/2010-Одлука УС и 54/2011), као и чл. 29. Упутства за спровођење избора за одборнике Скупштине града Београда расписаних за 4. март 2018. године (“Службени лист града Београда”, бр. 4/2018), које је у образложењу жалбом побијаног решења и цитирао, одбио приговор жалиоца истичући да је Градска изборна комисија дужна само да утврди да ли је предлог кандидата благовремен и да ли је сачињен у складу са чл. 19. ст. 1. и 2. и чл. 22. Закона о локалним изборима, односно да назив изборне листе Групе грађана не садржи реч “странка” ни у једном падежу, нити назив или скраћени назив регистроване политичке странке, сходно чл. 29. Упутства. Градска изборна комисија града Београда такође је оценила да наводи приговора да је подносилац као заинтересовано лице имао право да учествује у раду Градске изборне комисије, те да је ово право засновано, између осталог, и на одредбама Закона о општем управном поступку, нису од утицаја на другачије одлучивање, с обзиром да, сходно чл. 13. Закона о локалним изборима, Изборна комисија ради у проширеном саставу од дана утврђивања тог састава до завршетка избора, а одредбе Закона о општем управном поступку, сходно чл. 22. Пословника Градске изборне комисије (“Сл. лист града Београда”, бр. 2/18), Изборна комисија сходно примењује тек у поступку по приговорима и то у питањима која нису изричито уређена Законом о локалним изборима, Законом о јединственом бирачком списку и Законом о финансирању политичких активности и актима донетим у спровођењу тог закона.

Одредбом члана 5. Закона о локалним изборима („Службени гласник РС“ број 129/2007, 34/2010, 54/2011) прописано је да се одборници бирају на основу листа политичких странака, њихових коалиција, и листа које предложи групе грађана.

Одредбом члана 18. став 1. и став 3. Закона о локалним изборима, прописано је да кандидате за одборнике могу предлагати регистроване политичке странке, коалиције регистрованих политичких странака, као и групе грађана чије изборне листе својим потписима подржи најмање 30 бирача по предлогу за сваког

кандидата на изборној листи, и да предлагач мора на изборној листи имати најмање 1/3 кандидата од укупног броја одборника који се бира. У име политичке странке или групе грађана, предлоге из става 1. и 2. овог члана може поднети само лице које је политичка странка или група грађана овластила.

Одредбом члана 19. став 1. и 2. Закона о локалним изборима, прописано је да се изборна листа доставља изборној комисији најкасније 15 дана пре дана одређеног за одржавање избора и да се уз изборну листу изборној комисији доставља документација ближе наведена у тачкама 1-7. истог.

Одредбом члана 22. став 3. Закона о локалним изборима, прописано је да уз назив изборне листе групе грађана подносилац одређује ближу ознаку те листе, а у назив се може укључити име и презиме лица које група грађана одреди као носиоца изборне листе.

Одредбом члана 15. став 2. Закона о локалним изборима, прописано је да у свом раду, изборна комисија сходно примењује упутства и друге акте Републичке изборне комисије који се односе на спровођење избора за народне посланике.

Одредбом члана 29. став 3. Упутства о спровођењу избора за одборнике Скупштине града Београда расписаних за 04. март 2018. године, које је донето на седници Градске изборне комисије града Београда одржаној дана 15. јануара 2018. године, прописано је да ако изборну листу подноси група грађана, назив изборне листе садржи назив утврђен споразумом о образовању групе грађана. У назив изборне листе може се укључити име и презиме лица које група грађана одреди као носиоца изборне листе. Назив изборне листе групе грађана не може да садржи реч “странка” ни у једном падежу, нити назив или скраћени назив регистроване политичке странке.

Имајући у виду цитиране одредбе, садржину поднетог приговора, о коме је одлучено решењем Градске изборне комисије број:013-251-6/2018 од 19.02.2018. године, садржину поднете жалбе, којом је оспорено наведено решење, као и то да су у жалби детаљно поновљени наводи истицани у приговору, које је Градска изборна комисија ценила у поступку доношења жалбом оспореног решења, Управни суд налази да наводима истакнутим у жалби, жалилац није довео у сумњу правилност одлуке Градске изборне комисије од 19.02.2018.године, којом је одбијен приговор изјављен против решења истог органа од 17.02.2018. године. Ово стога што наводи изнети у жалби и приговору не представљају разлоге, који имају своје упориште у Закону о локалним изборима, Упутству о спровођењу избора за одборнике Скупштине града Београда, расписаних за 4. март 2018. године, као ни у Закону о избору народних посланика, који се сходно примењује на избор одборника у смислу члана 58. Закона о локалним изборима, па је правилно одлучила Градска изборна комисија када је приговор подносиоца жалбе одбила као неоснован.

Наводе жалбе, поновљене из приговора, да бирачи могу бити доведени у заблуду у погледу листе за коју гласају на предстојећим изборима, указивањем на то да листа ДОСТА ЈЕ БИЛО ПЉАЧКЕ, КОРУПЦИЈЕ И ЛОПОВЛУКА-Радуловић Милорад својим називом може довести у заблуду у погледу идентитета подносиоца листе, суд оцењује као неоснован.Ово са разлога што изборна комисија у поступку проглашења изборне листе оцењује да ли је приликом подношења изборне листе достављена

потпуна и законита документација, која је регулисана изборним прописима, а што у конкретном случају приговором и поднетом жалбом није оспорено. При том, одредбама Закона о локалним изборима којима је, у оквиру уређивања питања кандидовања, уређено и питање делокруга изборне комисије у поступку проглашења изборне листе, није прописано овлашћење изборне комисије да процењује да ли називи изборних листа доводе или могу довести бираче у заблуду у погледу идентитета подносиоца изборне листе или циљева и програма за који се залажу, па је стога, по оцени Управног суда, правилно заључивање Градске изборне комисије да није овлашћена да мења, као и да на било који други начин утиче на назив и ближу ознаку изборних листа у изборном процесу. Са истих разлога, неоснован је и навод подносиоца жалбе да је жалиоцу, односно подносиоцу приговора требало омогућити учествовање у поступку проглашења оспорене изборне Листе, посебно имајући у виду да оваква могућност учествовања у поступку проглашења изборних листа није прописана ни једном одредбом закона и других општих аката, којима је регулисан изборни поступак и заштита изборног права у том поступку.

Осим наведеног, сваком бирачу, кандидату за одборника и законом овлашћеним лицима током целог изборног поступка стоји на располагању могућност заштите изборног права, те се ово право, у складу са Законом и другим општим актима, може штитити у сваком тренутку, уколико лице овлашћено за то налази да му је изборно право повређено.

Суд је имао у виду, такође, и наводе жалиоца, којима је указао да су ожалбеним решењем повређене одредбе чл. 32. и 52. Устава РС, чл. 6. ст. 1. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода, али је нашао да ови наводи не могу довести до другачије одлуке по жалби будући да са тих разлога није доведена у сумњу правилност оспорене одлуке Градске изборне комисије. Ово посебно имајући у виду да је, као што је већ наведено, заштита изборног права прописана Законом о локалним изборима, Законом о избору народних посланика РС, који се сходно примењује на основу одредбе члана 58. Закона о локалним изборима, а на коју законом прописану заштиту овога права указује управо одредба члана 52. Устава РС.

Такође, суд налази да у конкретном случају нису повређене одредбе Закона о општем управном поступку, а са разлога, које је у образложењу жалбом оспореног решења изнела Градска изборна комисија, које разлоге је суд, такође, оценио као јасне и на закону засновне, те их посебно не образлаже у овој пресуди.

Суд је ценио и остале наводе жалбе, али налази да су исти без утицаја на другачију одлуку у овој изборној ствари и на законитост ожалбеног решења, јер исте жалилац није износио у приговору, због чега о њима Градска изборна комисија града Београда није ни могла да одлучује.

Управни суд је имао у виду захтев жалиоца да суд донесе одлуку у спору пуне јурисдикције, али је нашао да за овакав начин одлучивања нису испуњени услови, имајући у виду да је жалбу одбио у смислу члана 55. Закона о локалним изборима.

Са свега изнетог Управни суд је применом одредбе чл. 40. став 1. и 2. Закона о управним споровима, који се сходно примењује на основу одредбе члана 54. став 3. Закона о локалним изборима одлучио као у диспозитиву ове пресуде.

ПРЕСУЂЕНО У УПРАВНОМ СУДУ

Дана 20.02.2018.године, у 18,15 часова, 22 Уж 23/18

Записничар
Весна Иконић,с.р.

Председник већа - судија
Гордана Гајић Салзбергер,ср.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Дејан Ђурић

ЉЛ/ОИ